

کاربرد روش تبدیل موجک در تشخیص سلامت شمع

رضا ضیایی موید^۱، سید محمد حسین خاتمی^۲

۱- دانشیار، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

mhoseinkhatami@yahoo.com

خلاصه

شمع‌ها اغلب به عنوان فونداسیون‌های عمیق برای تحمل بارهای وارده از سازه مورد استفاده قرار می‌گیرند. شمع‌ها ممکن است در حین اجرا یا بهره‌برداری (سرویس) آسیب ببینند. از این رو تشخیص خرابی برای این سازه‌ها حائز اهمیت می‌باشند. در این مقاله روش ساده‌ای بر مبنای تحلیل موجک برای تشخیص محل و میزان آسیب در شمع‌ها، بررسی شده است؛ بدین صورت که پاسخ تغییر شکل قائم شمع تحت بار استاتیکی ثابت را با استفاده از تبدیل موجک گسسته تجزیه شده و در نمودارهای تجزیه شده برای سناریوهای مختلف آسیب در شمع بحث و بررسی به عمل آمده است.

کلمات کلیدی: شمع، تشخیص آسیب، تبدیل موجک

۱- مقدمه

روش‌های تشخیص خرابی سازه‌ها موضوع تحقیقات بسیاری در سال‌های اخیر بوده است. هدف کلی روش‌های مذکور بدست آوردن ارزیابی دقیقی از شرایط فعلی سازه در هر لحظه از زمان بهره‌برداری و قضاوت بر وجود یا عدم وجود خرابی در سازه و تعیین محل خرابی و ارزیابی شدت خرابی‌ها می‌باشد، به نحوی که با تعیین عمر باقی مانده سازه تصمیم‌گیری صحیح نسبت به بازسازی و نگهداری سازه را قبل از وقوع هرگونه خرابی فاجعه‌بار امکان‌پذیر سازد. این روش‌ها معمولاً بر پایه گردآوری اطلاعاتی هستند که از رفتار سازه بدست می‌آیند و هرگونه تغییر در پاسخ سازه را که در نتیجه تغییر در شرایط محیط (تغییر در دما، جابجایی، سرعت، شتاب، کرنش، تنش، انحنای و...) ایجاد می‌شود، شناسایی می‌کنند.

روش‌های کنونی تشخیص آسیب را می‌توان به دو نوع محلی و جامع تقسیم کرد؛ در روش‌های محلی مکان تشخیص آسیب شناسایی شده و سازه را بصورت محلی تحلیل می‌کنند و ناحیه آسیب دیده جهت تشخیص موثر باید در دسترس باشد.

برخلاف روش‌های محلی، روش‌های جامع نیازی به دانستن حدود آسیب ندارند. این روش‌ها با پایش تغییرات در خصوصیات لرزه‌ای سازه به تشخیص آسیب و شدت آن می‌پردازند. تغییر در مشخصات دینامیکی سازه می‌تواند ناشی از وقوع آسیب باشد چرا که این مشخصات تابعی از خصوصیات فیزیکی سازه مثل جرم، میرایی و سختی می‌باشد.

فرض روش‌های جامع این است که اختلال در یک سیستم سازه‌ای باعث ایجاد تغییرات در سیگنال‌های ارتعاشی اندازه‌گیری شده خواهد شد. بنابراین کمیت‌های فیزیکی مرتبط و حساس به خواص سازه‌ای مورد نظر برای اهداف تشخیص خرابی باید انتخاب شود. مقادیر جنبشی قابل اندازه‌گیری در تست ارتعاشی سازه عموماً شامل این موارد است: ۱- کرنش، ۲- شتاب، ۳- سرعت، ۴- تغییر مکان

پاسخی که از حسگرهای نصب شده روی سازه به دست آمده است را نمی‌توان مستقیماً جهت تشخیص آسیب به کار گرفت و نیاز است که این پاسخ مورد تحلیل و بررسی بیشتر قرار گیرد. لذا معمولاً سیگنال به حوزه دیگری تبدیل می‌شود تا خصوصیات آن آشکارتر شود روش‌های مشهور جهت این کار توابع تبدیل همچون تبدیل فوری، تبدیل ویولت، تبدیل S ، تبدیل هیلبرت - هوانگ و غیره می‌باشند.

تحلیل ویولت از دیگر روش‌هایی است که توسط محققین مورد استفاده قرار گرفته است. در این روش نیز نیازی به مشخصات سازه سالم نمی‌باشد. و تنها با انجام تحلیل ویولت بر روی شکل مودی و یا خیز استاتیکی، خرابی قابل تشخیص خواهد بود [۱].